Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-12-02

TRN 2020–0197

Handläggare:
Anna Wiklund

Tillväxt- och
regionplanenämnden

Anvisning för finansiering av regional utveckling

Ärendebeskrivning

Region Stockholm har sedan 1 januari 2019 det regionala utvecklingsansvaret. Detta innebär att Tillväxt- och regionplanenämnden, förutom regionala utvecklingsmedel, även har statliga medel till sitt förfogande för att bidra till att uppnå målen i den regionala utvecklingsstrategin RUFS 2050. Förvaltningen tagit fram ett förslag till anvisning för finansiering av regional utveckling för att skapa en tydlig styrning och prioritering av tillgängliga utvecklingsmedel som bidrar till en hållbar regional utveckling.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2020-12-02
Förslag till Anvisning för finansiering av regional utveckling
Allmänna villkor för bidrag inom den regionala tillväxtpolitiken, TRN 2020–0197
Utdrag ur protokollet för beredning för regional attraktionskraft, 2020/5, TRN 2020–0003

Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden föreslås besluta

1. Anvisning för finansiering av regional utveckling, TRN 2020–0197, antas och gäller för perioden 1 januari 2021 - 31 december 2022

2. Paragrafen justeras omedelbart

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Förvaltningen har tagit fram ett förslag till anvisning för finansiering av regional utveckling för de finansieringsinstrument som Tillväxt- och regionplanenämnden ansvarar för. Syftet är att skapa en tydlig styrning och prioritering av tillgängliga tillväxtmedel i riktning mot hållbar regional utveckling och att skapa förutsättningar för ett ökat lärande i det regionala utvecklingsarbetet. Förvaltningen föreslår att nämnden antar Anvisning för finansiering av regional utveckling.

Bakgrund

Region Stockholm har sedan 1 januari 2019 det regionala utvecklingsansvaret. I uppdraget ingår att besluta om användningen av statliga medel för regionalt tillväxtarbete. Detta innebär att tillväxt- och regionplanenämnden har flera finansieringsverktyg, såväl statliga som regionala, till sitt förfogande för att bidra till att visioner, mål, strategier och åtaganden i *Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen,* RUFS 2050, kan förverkligas.

Nämnden har i budget 2021 för Region Stockholm fått i uppdrag att besluta om lokala riktlinjer för nämndens beviljande av bidrag i enlighet med Policy och riktlinjer för bidrag till organisationer i Stockholms län (RS 2019–1194), för respektive verksamhetsområde. Förvaltningens förslag till anvisningar för finansiering av regional utveckling är i överenstämmelse med detta uppdrag.

Överväganden

Förvaltningen föreslår att *Anvisning för finansiering av regional utveckling* omfattar följande finansieringsinstrument:

- Affärsutvecklingscheckar
- Anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder
- Region Stockholms anslag för hållbar regional tillväxt och skärgårdsutveckling
- Särskilt driftsstöd till dagligvarubutiker i sårbara och utsatta lägen

I anvisningen föreslår förvaltningen fyra prioriterade insatsområden. Det handlar om att stärka forskning och innovation, små och medelstora företag, internationalisering och investeringar samt att underlätta för strategisk kompetensförsörjning. Anvisningen lyfter även sådana typer av insatser som är särskilt viktiga för att bidra till snabb omstart för regionens näringsliv och till stärkt kompetensförsörjning efter Coronapandemin. Det är insatser som bidrar till hållbar omställning, som främjar innovativa lösningar samt insatser för omställning av personal.

Förvaltningen föreslår ett arbetssätt som ska ge förutsättningar att välja rätt insatser, följa pågående arbete och analysera uppnådda resultat. Anvisningen ska också bidra till ett ökat lärande i det regionala utvecklingsarbetet.

Anvisningen är tänkt att gälla för perioden 2021–2022 och kommer att revideras vid behov, till exempel utifrån den nya nationella strategin för hållbar regional utveckling och den nya programperioden för EU:s strukturfonder.

Förvaltningens bedömning är att anvisningen bidrar till att skapa en tydlig styrning och prioritering av tillgängliga tillväxtmedel i enlighet med RUFS 2050 och andra planer och strategier som Region Stockholm tagit fram. Ett strategiskt användande av medlen bedöms vara särskilt viktigt för Region Stockholm på grund av den begränsade mängd tillväxtmedel som finns att tillgå i förhållande till regionens storlek. Anvisningen förväntas också bidra till ökat lärande i det regionala utvecklingsarbetet och till att erfarenheter tas tillvara och kommer till nytta i nya insatser eller inom andra områden.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet
Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Miljökonsekvenser av beslutet
Beslutet bedöms inte innebära några miljömässiga konsekvenser för Region Stockholm.

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Anna Wiklund
Regionplanerare

Region Stockholm

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

Diarienummer
TRN 2020-0197

Anvisning för finansiering av regional utveckling

Gäller för Tillväxt- och regionplanenämnden

Dokumenttyp Krav	Fastställd 14 december 2020	Giltig till och med 31 december 2022
Dokumentnummer TRN 2020-0197	Fastställd av Tillväxt- och regionplanenämnden	Upprättad av Anna Wiklund
Informationssäkerhetsklass K1		

Innehåll

1. BAKGRUND 3

2. SYFTE 3

3. FINANSIERINGSKÄLLOR FÖR REGIONAL UTVECKLING 3

4. STRATEGISK INRIKTNING OCH ARBETSSÄTT 5

4.1. ARBETSSÄTT 7

4.1.1 Proaktivt 7

4.1.2 Styrande 7

4.1.3 Lärande och uppföljning 8

5. TILLVÄXT – OCH REGIONPLANENÄMNDENS FINANSIERINGSINSTRUMENT 8

6. PRIORITERADE INSATSER OCH ANSÖKNINGSKRITERIER 10

6.1 PRIORITERADE INSATSER 10

6.2 ANSÖKNINGSKRITERIER 11

1. Bakgrund

Tillväxt- och regionplanenämnden har ansvar för att fullgöra Region Stockholms ansvar för regional utveckling enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar, förutom vad avser länsplan för transportinfrastruktur. Nämndens verkställande av grunduppdraget utifrån gällande lagar, förordningar och regelverk ska leda till måluppfyllelse av Region Stockholms mål för regional utveckling samt genomförande av den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen RUFS 2050.

Den nationella regionala tillväxtpolitiken uttrycks i *Nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015-2020* samt tillämpliga författningar. Arbetet styrs även via regeringens årliga villkorsbeslut för regioner samt genom uppdrag och erbjudanden från regeringen.

Statliga medel för regionala tillväxtåtgärder är resurser som ska bidra till att uppnå målen för den regionala tillväxtpolitiken. Användningen av medlen regionalt utgår från den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen RUFS 2050 som har antagits som länets regionala utvecklingsstrategi i överenstämmelse med lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar.

Region Stockholm har också avsatt egna medel för regional utveckling.

2. Syfte

Syftet med anvisning för finansiering av regional utveckling är att skapa en tydlig styrning och prioritering av tillgängliga tillväxtmedel i riktning mot att genomföra RUFS 2050. Ett strategiskt användande av medlen är särskilt viktigt för Region Stockholm på grund av den begränsade mängd statliga tillväxtmedel som finns att tillgå i förhållande till regionens storlek. En målsättning för Region Stockholm är därför att genom långsiktigt påverkansarbete öka andelen nationella utvecklingsmedel till regionen.

Anvisningen ska även tydliggöra kopplingen mellan de fyra finansieringsinstrument som Tillväxt- och regionplanenämnden ansvarar för. Anvisningen gäller under perioden 2021-2022 och kommer att revideras vid behov.

3. Finansieringskällor för regional utveckling

Hur det regionala utvecklingsarbetet finansieras varierar mellan regionerna. Det finns ett antal olika finansieringskällor att tillgå, där vissa söks i konkurrens och vissa fördelas av staten utifrån territoriella och dynamiska förutsättningar. Generellt syftar dessa medel till att genomföra de regionala utvecklingsstrategierna.

Finansieringen utgår framför allt från följande tre källor:

1. Europeiska struktur- och investeringsfonder

De Europeiska struktur- och investeringsfonderna är EU:s främsta verktyg för att förverkliga EU:s mål och ambitioner i EU:s långtidsbudget för 2021-2027 och EU:s sammanhållningspolitik:

- Europeiska regionala utvecklingsfonden, ERUF
- Europeiska socialfonden, ESF+
- Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, EJFLU
- Europeiska Havs- och fiskerifonden, EHFF
- Interregprogram
- Andra relevanta Europeiska program och fonder

De Europeiska struktur- och investeringsfonderna är EU:s främsta verktyg för att förverkliga Europa 2020-strategin för smart, hållbar och inkluderande tillväxt för att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan regioner i Europa. Partnerskapsöverenskommelsen mellan regeringen och EU-kommissionen utgör det nationella strategiska ramverket för strukturfondsperioden och anger inriktning och prioriteringar som grund för fondernas användning. De olika fondernas utvecklingsprogram utgår från statistiska territoriella enheter, så kallade NUTS 2-regioner. Stockholms län sammanfaller med en NUTS 2-region.

Regionala utvecklingsfonden bidrar till att finansiera insatser som stärker regionernas konkurrenskraft och utvecklar näringslivet. Interreg-programmen är en del av den regionala utvecklingsfonden och ger en ram för genomförandet av gemensamma åtgärder och politiskt utbyte mellan nationella, regionala och lokala aktörer från olika medlemsstater. Socialfonden förstärker och utvecklar den nationella arbetsmarknadspolitiken. Jordbruksfonden innehåller stöd och ersättningar för att utveckla landsbygden.

I alla program krävs nationell medfinansiering av projekten vilken kan vara offentlig eller privat finansiering. I Sverige är medfinansieringskravet på programnivå oftast lika stor som stödet från EU.

2. Statliga anslag

Kompensatoriska medel

Det regionala utvecklingsansvaret som staten ålagt regionerna finansieras genom anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder. Dessa medel fördelas till alla regioner och omfattningen varierar beroende på vilka regionala förutsättningar som föreligger. Transportbidrag är en kompletterande finansiering för företag i gles bebyggelse med långa avstånd.

Konkurrensutsatt finansiering

Konkurrensutsatta medel är de medel som regionerna söker i konkurrens med varandra och andra aktörer. Här återfinns bland annat finansiering

riktat mot forskning och innovation, såsom utlysningar från Vinnova eller utlysningar inom ramen för EU:s forskningsprogram Horisont 2020.

3. Regionens egen finansiering

Regionerna har möjlighet att stödja regional utveckling med medel från sina egna budgetar. Region Stockholm har dedikerat medel för regional utveckling bland annat genom anslag för:

- hållbar regional tillväxt och skärgårdsutveckling.
- för medel till forskning och utveckling
- för stöd till kultur och föreningsliv.

4. Strategisk inriktning och arbetssätt

Tillväxt- och regionplanenämnden delfinansierar insatser som möter länets utmaningar och leder till innovativa angreppssätt och regional samhandling. Insatserna ska innebära konkret nytta och ge ett regionalt mervärde. Tillväxt- och regionplanenämnden verkar för ett ökat lärande i det regionala utvecklingsarbetet där erfarenheter tas tillvara och kommer till nytta i nya insatser eller inom andra områden. Tillväxt- och regionplanenämnden ställer därför höga krav på de insatser som finansieras, inte minst när det gäller hållbarhetskriterier utifrån ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv. Fyra strategiska insatsområden har identifierats och prioriterade insatser bör finnas inom dessa områden:

1. Stärk forskning, innovation och smart specialisering
   Regionens styrkeområden ska ha de bästa förutsättningarna för framstående forskning och innovation. För att vara internationellt ledande behöver samspelet mellan akademi, näringsliv och offentlig sektor stärkas, samarbetet mellan länen öka, samt god tillgänglighet till och mellan forsknings- och innovationsmiljöer säkerställas.

   Expertis behöver utvecklas inom regionala styrkeområden genom framstående forskning och en stark position i globala nätverk. Det är viktigt att främja områden där regionen redan är stark, som till exempel IKT, Life Science, högspecialiserad industriell tillverkning, kulturella och kreativa näringar, besöksnäringen, miljöteknik, finans och smart specialiseringsstrategin, där de flesta av dessa branscher ingår. Samtidigt är det viktigt att vidareutveckla Stockholmsregionens position som en plats där nya branscher uppstår.

2. Stärk utvecklingen av konkurrenskraftiga små och medelstora företag
   För att bibehålla en robust och tålig regional ekonomi är det avgörande att arbeta med hela den branschbredd som regionen har i nuläget och att underlätta för små och medelstora företag. Det handlar om att stärka företagsklimatet genom samverkan och insatser som till exempel

förenkling av regelverk och att stimulera för fler nystartade företag som öppnar upp för nya tjänster på arbetsmarknaden.

Det är också viktigt att de krav som ställs vid offentlig upphandling utformas så att de inte utesluter små- och medelstora företag som ger sysselsättning, driver på företagarandan och innovation.

3. Stärk och utveckla export, internationalisering och investeringar
   Som liten region med ett globalt näringsliv behöver Stockholmsregionen ständigt arbeta för att vara en attraktiv plats för etablering, besök och utbyten. Ökad internationell tillgänglighet och synlighet är väsentligt för att regionen ska behålla sin attraktionskraft.

   Insatser för internationalisering behövs för att stimulera befintliga företag att växa genom investeringar och bredda marknaden både regionalt, nationellt och genom export. I synnerhet bör små och medelstora företag få stöd att agera på den internationella marknaden. Även en förstärkt marknadsintegration i Östra Mellansverige understödjer företagens internationalisering och tillgången till globala nätverk.

4. Underlätta för strategisk kompetensförsörjning
   Förutsättningarna för ekonomisk tillväxt bygger på att arbetskraftens kompetens, yrkeserfarenheter och utbildning motsvarar det som arbetsgivarna efterfrågar. Det bygger även på att kvinnor och män kan finna arbeten som motsvarar deras kompetens och möjligheter till omskolning.

   Regionala aktörer kan samverka kring insatser för till exempel, tillgång till kvalificerad yrkesutbildning, förstärkt kommunikation kring framtida bristyrken och nya sätt att ta tillvara kompetens och att attrahera personal, inte minst globala talanger.

För att skapa tydlighet och riktning kring vilka insatser som behövs på olika områden har Region Stockholm tagit fram utvecklingsplaner och strategier med koppling till RUFS 2050:

- Regional näringslivs- och tillväxtstrategi. Arbetet med att ta fram en regional näringslivs- och tillväxtstrategi pågår för närvarande. Beslut i regionfullmäktige planeras för våren 2021.
- Landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen. Förutom att bidra till genomförandet av RUFS 2050, ska den stärka kopplingen mellan stad och land samt stärka möjligheterna att verka och bo på landsbygden och i skärgården.

- Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen. Klimatfärdplanen vägleder Stockholmsregionen i omställningen mot netto-noll klimatutsläpp. Den bidrar till att stärka genomförandet av RUFS 2050 på klimatområdet.
- Godsstrategi för Stockholmsregionen. Syftet med godsstrategin är att skapa samsyn om godshanteringen i Stockholms län.
- Regional samverkan – ÖMS 2050. En gemensam strategi för samverkan mellan regionerna i östra Mellansverige (Stockholms län, Uppsala län, Södermanlands län, Östergötlands län, Örebro län, Västmanlands län och Gävleborgs län) för att dra nytta av varandras styrkor och därmed kunna utvecklas optimalt.

4.1. Arbetssätt

Tillväxt- och regionplanenämnden arbetar för att de medel nämnden förfogar över ska skapa största möjliga nytta för en hållbar regional utveckling i Stockholmsregionen. Detta sker genom att arbeta ur flera perspektiv samtidigt: proaktivt, styrande och lärande.

Arbetssättet bygger på en kvalificerad värdering och prioritering utifrån målen i den regionala utvecklingsstrategin. Detta ger förutsättningar att välja rätt insatser, följa pågående arbete och analysera uppnådda resultat. Syftet är att skapa en bra balans mellan olika insatser och insatsområden för att åstadkomma en långsiktigt hållbar utveckling i länet.

4.1.1 Proaktivt

Det proaktiva arbetssättet ger goda möjligheter att styra användningen av medlen i rätt riktning för att uppnå satta mål och möta regionens utmaningar. Tillväxt- och regionplanenämnden genomför detta genom följande aktiviteter:

- Beviljar förstudier för att sondera och utvärdera projektidéer
- Genomföra riktade utlysningar inom områden med stora behov av utvecklingsinsatser
- Påverkar kommande program och satsningar genom våra kontakter, nätverk och i samverkan med andra aktörer, både nationellt och inom EU-samarbetet.

För att arbeta för kontinuerlig förnyelse och utveckling behöver Tillväxt- och regionplanenämnden fortsätta öka sin kunskap om potentiella aktörer och samverkanspartners i regionen och utveckla sitt uppsökande arbete till fler målgrupper. Proaktiva insatser innebär att Tillväxt- och regionplanenämnden har en aktiv omvärldsbevakning, tar fram relevant kunskap och deltar i genomförandet av prioriterade aktiviteter.

4.1.2 Styrande

Finansieringsverktygen ska bidra till att uppfylla målen i den regionala utvecklingsstrategin i syfte att skapa en långsiktigt hållbar utveckling i länet. Tillväxt- och regionplanenämnden ska arbeta för att tillgängliga

medel styrs mot genomförandet av den regionala utvecklingsplanen och därtill kopplade strategier. Detta görs genom tydliga riktlinjer och en prioritering av insatser. Tillväxt- och regionplanenämnden ställer höga krav på kvalitet, regional nytta, resultat, uppföljning och redovisning vid genomförandet av projekt som finansieras av nämndens medel.

4.1.3 Lärande och uppföljning

Hållbar utveckling är en utgångspunkt för allt regionalt utvecklingsarbete i Stockholmsregionen i överensstämmelse med den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen RUFS 2050. Därför ska social, miljömässig och ekonomisk hållbar utveckling vara integrerade perspektiv i arbetet med uppföljning och utvärdering.

Lärandet handlar om att utveckla metoder för att synliggöra resultat och effekter på kort och lång sikt från det regionala utvecklingsarbetet och att sprida erfarenheter och kunskap. Uppföljning av projektportföljen som helhet, liksom uppnådda resultat, ska årligen redovisas för Tillväxt- och regionplanenämnden och dokumenteras i skriftlig form.

5. Tillväxt – och regionplanenämndens finansieringsinstrument

Projektmedel kan ges till många olika typer av insatser och fungerar som en hävstång i det regionala tillväxtarbetet, det vill säga attraherar finansiering från andra aktörer, såväl privata som offentliga samt som medfinansiering för EU-finansierade projekt.

1. <u>Affärsutvecklingscheckar</u>

Affärsutvecklingscheckar är ett nationellt program som ägs av Tillväxtverket. Regionerna erbjuds årligen ansöka om en summa pengar som bestäms av Tillväxtverket för att genomföra detta. Det är även regionerna som fattar beslut om checkarna. Detta är ett stöd till små företag som vill ta in extern kompetens för att utveckla företaget och stärka dess konkurrenskraft. Under de senaste åren har checkarna haft två inriktningar, digitalisering och internationalisering.

Förordning (2015:210) om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag reglerar stödet, tillsammans med de villkor som Tillväxtverket beslutar ska gälla för stödet.

2. <u>Anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder</u>

En del i Region Stockholms uppdrag som regionalt utvecklingsansvarig aktör är att ansvara för medel inom det statliga anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder. Ett generellt syfte med finansieringen är att stärka genomförandet av den regionala tillväxtpolitiken och finansieringen ska utgå från den regionala utvecklingsstrategin. Regionernas tillväxtarbete ska

skapa goda miljöer för näringslivets utveckling och stärka företagens konkurrenskraft.

De medel som Tillväxt- och regionplaneförvaltningen beslutar om från anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder regleras årligen av regeringen i regleringsbrevet för anslaget. I regleringsbrevet regleras även villkor för användningen av medel såsom krediter, anslagssparande och bemyndigande.

Region Stockholm använder anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder till projektmedel. Användningen av medel till projektmedel regleras av *Förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken*.

Även i *Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete* finns regleringar som styr användningen av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder. Där framgår i 15 § att EU:s strukturfondsprogram inom målet *Investering för tillväxt och sysselsättning* och inom målet *Europeiskt territoriellt samarbete* ska vara utgångspunkt vid urvalet av insatser finansierade av anslaget.

Utöver dessa förordningar ska även Tillväxt- och regionplanenämndens Allmänna villkor för bidrag inom den regionala tillväxtpolitiken gälla för de projekt som beviljas medel (TRN 2020-0197).

3. Region Stockholms anslag för hållbar regional tillväxt och skärgårdsutveckling

Anslaget är Region Stockholms egna utvecklingsmedel för hållbar regional utveckling. Utgångspunkten för anslaget är genomförandet av den regionala utvecklingsplanen, RUFS 2050.

Projekt och verksamhet som beviljas medel inom anslaget ska verka för en utvecklingsprocess som ligger i linje med vision, mål och ambitioner i RUFS 2050 samt regionala prioriteringar. Anslaget inkluderar verksamhetsstöd till föreningar och organisationer knutna till internationell samverkan samt till organisationer som företräder skärgården utifrån ett brett perspektiv, med dess olika intressen. Anslaget inkluderar även fraktbidrag vars syfte är att sänka transportkostnaderna i skärgårdsområdet till en nivå som är jämförbar med regionens glesbygd i övrigt.

Anslaget regleras av riktlinjer som beslutats av Tillväxt- och regionplanenämnden (TRN 2020-0201).

4. Särskilt driftsstöd till dagligvarubutiker i sårbara och utsatta lägen

Som regionalt utvecklingsansvarig ansvarar Region Stockholm för att samordna arbetet med att utveckla och bevara tillgänglighet till

kommersiell service. En del i detta arbete är att fördela det särskilda driftstödet till dagligvarubutiker i sårbara och utsatta lägen.

Driftstödet kan sökas av försäljningsställen som uppfyller särskilda krav i enlighet med *Förordning (2000:284) om stöd till kommersiell service,* den förordning som reglerar stödet. Det handlar t.ex. om att ha ett mångsidigt utbud av dagligvaror och öppethållande året runt.

Tillväxtverket är nationell samordnare för tillgänglighet till kommersiell service och har i uppdrag av regeringen att tillhandahålla det särskilda driftstödet till dagligvarubutiker i sårbara och utsatta lägen. Regionerna får medel tilldelade från Tillväxtverket med utgångspunkt i hur många aktuella stödmottagare som finns i länet. Tillväxtverket har även ett uppföljningsansvar för stödet.

6. Prioriterade insatser och ansökningskriterier

Medlen för regionala tillväxtåtgärder ska satsas där de gör mest nytta och ger störst effekt. Finansieringen ska växlas upp mot andra lokala, regionala, nationella eller EU-medel. En principiell inriktning är att Tillväxt- och regionplanenämndens finansiering bör vara högst 25 % av den totala projektportföljen. Insatserna som finansieras ska ur ett portföljperspektiv göra skillnad och bidra till en positiv strukturutveckling i hela länet, såväl i städer och samhällen som i landsbygder. Medlen ska stödja och driva på en hållbar regional utveckling och ett medel för det är att hållbarhetsperspektiv (social, miljömässig och ekonomisk) integreras i åtgärderna.

Ledord i det regionala utvecklingsarbetet är omställning och attraktionskraft, i syfte att skapa långsiktig system- och strukturförändring i länet. Omställning behövs bl. a. för att möta klimat-, miljö- och energiutmaningar, vilket också är en stark drivkraft för innovation och nya affärsmöjligheter. Omställning behövs också för en långsiktig ekonomisk tillväxt. Attraktionskraft handlar både om livsmiljön för regionens alla invånare, och om relationen till omvärlden och förmågan att attrahera såväl kompetens som etableringar och besök.

6.1 Prioriterade insatser

Tillväxt- och regionplanenämnden kommer under perioden 2021 – 2022 särskilt prioritera nedanstående typer av insatser. Insatserna ska möta identifierade utmaningar i Stockholms län och leda till förändring genom omställning och attraktionskraft. Insatserna ska ta avstamp i tydliga behov som uppstått i spåren av Coronapandemin och bidra till snabb omstart för regionens näringsliv och till stärkt kompetensförsörjning:

- Insatser som främjar innovativa lösningar och affärsmodeller, inom främst forsknings- och innovationsföretag, besöksnäring och tillverkningsindustrin

- Insatser som bidrar till hållbar omställning och till att öka regionens resiliens och robusthet
- Insatser för omställning av personal för att stärka kompetensförsörjningen, t. ex. matchning och validering
- Insatser som stärker utrikes födda och ungdomars ställning på arbetsmarknaden

6.2 Ansökningskriterier

För att åstadkomma verklig förändring ställs krav på att de insatser som finansieras ska vara väl genomarbetade och att sökande kan beskriva detta i ansökan. Nedan ges en kort beskrivning av ansökningskriterier för respektive stöd som Tillväxt- och regionplanenämnden ansvarar för.

1. Affärsutvecklingscheckar

I den årliga utlysningen av medel för Affärsutvecklingscheckar finns ansökningskriterier för stödet, som beslutats av Tillväxtverket.

2. Anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder

Av de ansökningskriterier som anges nedan är de fyra första obligatoriska. Av de två sista bör minst ett redovisas om det är relevant för insatsen.

- Resultatlogik - Sökande ska presentera en resultatlogik, som visar vilken förändring projektet ska åstadkomma och hur insatsen kan bidra till hållbar regional utveckling.
- Styrning och uppföljning - Sökande ska tydligt visa hur insatsen kommer att göra skillnad inom aktuellt område. Det ska finnas mätbara mål, en tydlig projektplan samt en plan för uppföljning/utvärdering.
- Hållbarhetskriterier - Sökande ska i ansökan redovisa hur hållbarhetsperspektiven ska beaktas. Dessa ska vara en integrerad del i insatsen.
- Samhandling - Sökande ska visa hur samhandling, inom eller mellan sektorer och/eller över administrativa gränser, bidrar till att skapa mervärde för insatsen.
- Skalbarhet - Sökande kan visa hur resultat kan användas inom fler områden (territoriellt eller verksamhetsmässigt).
- Kontinuitet och lärande - Sökande kan visa hur de testar och/eller implementerar goda resultat från tidigare eller pågående insatser.

3. Region Stockholms anslag för hållbar regional tillväxt och skärgårdsutveckling

Projekt eller verksamhet för hållbar regional tillväxt ska ha hållbar utveckling som huvudsaklig utgångspunkt och uppfylla en eller flera av följande kriterier:

- Vara åtgärdsinriktat och stimulera samverkan mellan olika aktörer.
- Vara kunskapshöjande eller metodutvecklande, exempelvis pilotprojekt.
- Stimulera innovationer och/eller teknikutveckling.

- Medfinansiering för projekt med finansiering från EU-fonder, EU-program eller annan offentlig finansiering.

Projekt eller verksamhet för skärgårdsutveckling ska uppfylla en eller flera av följande kriterier:

- Verksamhetsbidrag till föreningar eller organisationer knutna till internationell samverkan samt till organisationer som företräder skärgården utifrån ett brett perspektiv.
- Infrastrukturprojekt som syftar till att öka skärgårdens tillgänglighet.
- Projekt på öar utan bro, tunnel eller statlig färja som skapar förutsättningar för boende, verksamhet och rekreation.
- Medfinansiering till skärgårdsprojekt med finansiering från EU-fonder, EU-program eller annan offentlig finansiering.

4. <u>Särskilt driftsstöd till dagligvarubutiker i sårbara och utsatta lägen</u>

Stödet får lämnas till ägaren till försäljningsställe som har ett mångsidigt utbud av dagligvaror och som:

- är beläget mer än 10 km från ett annat försäljningsställe som har ett mångsidigt utbud av dagligvaror, eller i ett skärgårdsområde utan fast landförbindelse.
- har fasta lokaler som är öppna så att kunderna kan få tillgång till dagligvaror på åretruntbasis, och
- har en nettoomsättning för dagligvaror som uppgick till högst elva miljoner kronor enligt det senaste årets årsredovisning, årsbokslut eller annat liknande underlag.

Allmänna villkor för bidrag inom den regionala tillväxtpolitiken

1. Syftet med dessa allmänna villkor

Dessa allmänna villkor gäller för bidrag till projektverksamhet som beslutas av Region Stockholm i enlighet med förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken. Dessa allmänna villkor gäller tillsammans med de villkor som anges i bidragsbeslutet. Sådant bidrag som kan ges enligt dessa allmänna villkor och förordningen kallas nedan för stöd.
Stöd kan endast ges till projekt som syftar till att uppnå mål för den regionala tillväxtpolitiken vilka beskrivs i Region Stockholms Regionala utvecklingsstrategi (RUS).
Region Stockholm utövar tillsyn över att stöd nyttjas för avsett ändamål och i överensstämmelse med föreskrivna villkor.

2. Ansökan om stöd inom den regionala tillväxtpolitiken

Ansökan om stöd ska ske i enlighet med 8 § förordningen (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken. Ansökan om stöd för ett projekt ska ske skriftligen via webformulär som finns på webbportalen minansokan.se.

En ansökan ska innehålla uppgifter om
1. stödmottagaren, och
2. projektet, med en beskrivning av projektets syfte, mål, tidsplan och genomförande samt budget och finansieringsplan.
Av projektbeskrivningen ska det särskilt framgå hur projektet bidrar till en hållbar tillväxt utifrån perspektiven ekonomi, miljö, integration och jämställdhet. Av projektbeskrivningen ska framgå hur uppföljning, redovisning och resultatspridning avses ske. Det ska finnas en tanke och plan för hur projektets resultat ska tas om hand och spridas efter projekttiden.
3. Sökanden ska i övrigt lämna de uppgifter och göra den utredning som Region Stockholm beslutar.

3. Beviljande av stöd

Region Stockholm beviljar projektet medel under förutsättning att Regeringen tillskjuter erforderliga ekonomiska medel de år som projektet genomförs.
Stöd får lämnas för utgifter för anställning av personal och övriga utgifter för att starta, genomföra och avsluta projektet.
Stödmottagaren är ansvarig för att stödet endast används för att täcka kostnader för aktiviteter som anges i beslutet.

4. Utbetalning av stöd

Stödet betalas ut i efterhand efter redovisning av de faktiska utgifterna för projektet.
Ansökan om utbetalning ska lämnas via webbportalen minansokan.se och ska vara signerad av behörig företrädare för stödmottagaren.
Utbetalning av stöd görs när Region Stockholm granskat och godkänt stödmottagarens ansökan om utbetalning och de rapporter som anges i p. 12.

5. Stödberättigande kostnader

Prövning om en kostnad är stödberättigande görs i samband med Region Stockholms granskning av ansökan om utbetalning. Region Stockholm har alltid rätt att begära in underlag eller specifikationer för att avgöra om en kostnad är stödberättigande.

Kostnader är stödberättigande om de
1. har uppkommit för att genomföra projektet och har uppkommit under den tidsperioden som framgår av Region Stockholms beslut,
2. är skäliga,
3. är betalda,
4. uppfyller de villkor som angetts i Region Stockholms beslut och
5. kan styrkas av stödmottagaren antingen genom kopior av fakturor, bokföringsunderlag eller andra handlingar som har bokförts i enlighet med god redovisningssed.

6. Kostnadseffektivitet

Verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt och ändamålsenligt.

7. Redovisning

Den stödgrundande verksamheten ska vara särredovisad från den övriga verksamheten och ska följa gällande bokföringsbestämmelser.

8. Mervärdesskatt

Stöd för mervärdesskatt medges endast om denna utgör en slutlig kostnad för stödmottagaren. Mervärdesskatt utgör en slutlig kostnad när den inte får dras av eller återbetalas som ingående mervärdesskatt. Det är stödmottagarens skyldighet att kontrollera om mervärdesskatt utgör en slutlig kostnad för projektets verksamhet. Om Skatteverket senare fattar beslut om att stödmottagaren omfattas av skattskyldighet enligt mervärdesskattelagen för den verksamhet som avses i det aktuella beslutet om stöd ska stödmottagaren återbetala stöd som felaktigt utbetalats från Region Stockholm.

9. Inköp

Upphandling ska ske enligt gällande lagstiftning. Om stödmottagare inte är bunden av lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU), lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF) eller lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner (LUK) ska inköp göras på ett affärsmässigt sätt. Med affärsmässighet avses att principerna om likvärdighet, ickediskriminering, öppenhet, ömsesidigt godkännande samt proportionalitet beaktas vid inköp av varor och tjänster, vilket innebär att konkurrensmöjligheter ska utnyttjas och att anbud och anbudsgivare ska behandlas objektivt så att konkurrens på lika villkor kan uppnås. Upphandlingen eller inköpet ska dokumenteras och kan komma att kontrolleras av Region Stockholm.

10. Indirekta kostnader

Indirekta kostnader avser kostnader för gemensamma resurser och funktioner som projektet har behov av men som inte är direkt kopplade till projektet (OH-kostnader). Dessa kan vara stödberättigande under förutsättning att stödmottagaren kan:

- styrka att kostnaderna uppkommit i samband med de stödberättigande direkta kostnaderna som går att hänföra till projektet
- styrka att kostnaderna fördelas proportionellt enligt en dokumenterad och skälig metod
- styrka kostnaderna genom fakturor, bokföringsunderlag eller andra handlingar ur sin redovisning

En kostnad som redovisas som indirekt får inte samtidigt redovisas som direkt kostnad i projektredovisningen så att dubbelfinansiering uppstår. Andelen indirekta kostnader framgår av beslut om stöd.

11. Informationsansvar

Information om att Region Stockholm finansierar projektet ska alltid framgå när stödmottagaren informerar om projektet offentligt. Region Stockholms logotyp ska finnas med på trycksaker och annonser som avser projektet.

12. Uppföljning, utvärdering och rapportering

Stödmottagaren är skyldig att lämna information som är relevant för uppföljning och utvärdering. Tidpunkt för rapportering framgår av beslut om stöd. Rapporter ska lämnas i samband med ansökan om utbetalning.

13. Revision

Stödmottagaren ska samarbeta med och bistå Region Stockholm vid eventuella granskningar, uppföljningar och revisioner som Region Stockholm kan komma att begära.

14. Skyldighet att informera

Stödmottagaren ska snarast möjligt informera Region Stockholm skriftligen om förutsättningarna för projektet ändras och i förväg inhämta Region Stockholms godkännande. Det gäller exempelvis om projektverksamheten upphör eller avbryts, ändring av verksamhetens inriktning jämfört med beslut, förändringar avseende budget inklusive medfinansiering, byte av stödmottagare eller projektledning, anstånd med rapportering eller annan väsentlig ändring.

15. Ändring och upphävande av beslut samt återbetalning

Beslutet om stöd kan ändras eller upphävas om det fattats på grund av oriktig, vilseledande eller ofullständig uppgift från stödmottagaren, om stödmottagaren brutit mot de villkor som gäller för stödet, såsom att ändring av projektet genomförts trots att Region Stockholm inte godkänt förändringen enligt punkt 14, om stödet av något annat skäl har beviljats felaktigt eller med för högt belopp och stödmottagaren borde ha insett detta eller om förutsättningarna för stödet i övrigt ändras. Om stödmottagaren inte är berättigad till ett stödbelopp som har betalats ut ska detta återbetalas, jämte ränta enligt räntelagen (1975:635). Felaktigt utbetalat stöd kan återkrävas inom tio år från det att beloppet betalades ut.

16. Övrigt

Region Stockholm har rätt att sprida information om stödmottagaren, dess organisation, projektets genomförande och resultat, om inte uppgifterna är sekretessbelagda enligt lag.